

OK 2008: Resumé – Finanssektorens forhandlinger

FAKTABOKS

JESPER DUE og JØRGEN STEEN MADSEN

26. marts 2008: Medlemmerne af Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening (DFL) siger som de ansatte i banksektoren et markant ja til overenskomstresultatet. Knap 80 pct. deltog i urafstemningen og heraf sagde ikke mindre end 98 pct. ja. I Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) har repræsentantskabet godkendt resultatet, og hermed er den samlede aftalerunde for 2008 i finanssektoren afsluttet med nye forlig.

19. marts 2008: Med 33.332 stemmer for og 3.387 stemmer imod har medlemmerne af Finansforbundet ved urafstemningen sagt klart ja til overenskomstresultatet for den finansielle sektor. Stemmeprocenten var på 83,9, hvoraf godt 90 pct. stemte ja og knapt 10 pct. stemte nej. Det er en stor styrke at have så aktive medlemmer, kommenterer forbundets formand Allan Bang, der både er tilfreds med den meget høje stemmeprocent og den markante opbakning til forhandlingsresultatet.

27. februar 2008: Finansforbundets repræsentantskab godkender den nye overenskomstaftale med FA og anbefaler enstemmigt medlemmerne at stemme ja ved den urafstemning, der nu sættes i gang. Resultatet af urafstemningen foreligger den 19. marts. Også repræsentantskabet i Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening anbefaler i enighed deres nye aftale med FA. Her sendes aftalen nu også til urafstemning, der afsluttes den 25. marts

22. februar 2008: Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) og Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening (DFL) har i forlængelse af aftalen dagen før mellem FA og Finansforbundet forhandlet en treårig overenskomst på plads for de forsikringsansatte. Der er ifølge parternes fælles pressemeddelelse også her aftalt en samlet økonomisk ramme indenfor niveauet af statens overenskomst. Henholdsvis 4,0%, 4,0% og 3,7% går til lønstigninger i hvert af de tre overenskomstår. Heraf går i alt 2,5% til lokale puljer, ligesom der også sker en forhøjelse af pensions- og ferietillæg.

Forliget betyder et afgørende gennembrud for såkaldte virksomhedsoverenskomster på forsikringsområdet. Et system, der tidligere er gennemført på bankområdet. Virksomhedsoverenskomsterne giver forsikringsselskaberne bredere muligheder for at tilpasse arbejdsvilkårene efter hverdagen på den enkelte arbejdsplads. Det bliver dermed nemmere for selskaberne at imødekomme medarbejdernes individuelle behov for fleksibilitet, så der bl.a. kan skabes sammenhæng mellem arbejde og fritid. Med den nye aftale kan virksomhedsoverenskomster fremover rumme bl.a. lønsystem, daglig arbejdstid, betaling til uddannelse og kompetenceudvikling samt bestemmelser om mere ferie.

Aftalen på forsikringsområdet sikrer desuden, at dagen efter Kristi Himmelfartsdag

fremover vil være fridag for de ansatte. Og så er overenskomstens bestemmelser i øvrigt blevet forenklet og dermed gjort mere brugervenlige.

21. februar 2008: Natten til torsdag lykkes det for Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) og Finansforbundet at nå til enighed om en ny treårig overenskomst. Efter sammenbruddet den 11. februar er det ligesom i 2005 en udvidelse af den sædvanlige toårige overenskomstperiode, der har gjort det muligt at få enderne til at mødes. Det er således anden overenskomstperiode i træk, hvor FA og Finansforbundet indgår treårige aftaler.

Overenskomstforliget omfatter ca. 55.000 medarbejdere i landets penge- og realkreditinstitutioner. Parterne har – som det er formuleret i den fælles pressemeddelelse – aftalt en samlet økonomisk ramme inden for niveauet for det netop indgåede forlig på det statslige område. Lønstigningerne i aftalen er på henholdsvis 4,0, 4,0 og 3,7 pct. i hvert af de tre overenskomstår – heraf går i alt 2,5 pct. til lokale puljer.

Derudover indeholder aftalen styrket kompetenceudvikling samt en aftale om trivsel og udvidelse af forældreorlovsperioden med fuld løn med to uger. Parterne er også blevet enige om en ny fleksibel arbejdstidsmodel, således at det lokalt kan aftales at tilrettelægge arbejdstiden som ”individuel fleksibel arbejdstid”. Det giver mulighed for, at den enkelte kan fravige arbejdstidsnormen både i op- og nedadgående retning – dog højst til 42,5 timer pr. uge.

Parterne har endvidere indgået en permanent aftale om konfliktfriholdelse svarende til aftalen for OK 2008 indgået i november (se nedenfor under 27.-28. november).

På pensionsområdet har parterne lagt uenigheden om den lokale administration af ordningerne bag sig. Pensionsordningerne skal aftales lokalt mellem virksomheden og den faglige repræsentant med udgangspunkt i, at medarbejderne sikres de bedst mulige markedsvilkår. I tilfælde af lokal uenighed afgøres stridsspørgsmålet ved en voldgift, hvor opmanden skal have særlige indsigt i pensionsforhold.

Parterne nedsætter også en Pensions Task Force, der skal se nærmere på behovet for fremtidige justeringer i overenskomstmæssige pensionsbidrag. Det sker på grundlag af en enighed om, at slutniveauet for bidrag til pensionsordninger endnu ikke er nået i standardoverenskomsten. Pr. 1. juli 2008 bliver pensionsbidraget forhøjet med 0,5 pct.

11. februar 2008: Forhandlingerne på bankområdet bliver genoptaget sent mandag eftermiddag, men allerede kl. 18.30 må parterne konstatere, at de ikke kan komme videre. Forhandlingssammenbruddet skyldes uenighed om lønstigningernes størrelse. Ifølge Finansforbundet har kravet på lønmodtagersiden været et resultat, der svarer til udviklingen på det øvrige arbejdsmarked i forlængelse af OK 2007 på LO/DA-området. Men tilbuddet fra Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) ligger markant under, siger forbundets næstformand, Kent Petersen. Ifølge formanden for FA, Lars Mørch, har arbejdsgiverne lagt et ansvarligt, men samtidig markant bedre tilbud på bordet, end det der ligger i den gældende overenskomst. ”Derfor er det rigtig ærgerligt, at vi ikke kunne få enderne til at mødes”, udtaler Lars Mørch.

I TV2 Nyhederne kl. 22 mandag siger Finansforbundets formand, Allan Bang, at forbundet har vurderet resultaterne fra OK 2007 til et sted mellem 9 og 11 pct., omsat til den toårige overenskomstperiode, som der er lagt op til i finanssektoren denne gang. Finansforbundet har valgt at placere sig lige i midten og har spillet ud med 10

pct., siger han. Og når FA har lukket kassen – under 9 pct., er der ikke mere at forhandle om, lyder denne usædvanligt åbne melding fra Finansforbundet.

8. februar 2008: Den afgørende runde om løn starter mellem FA og Finansforbundet torsdag den 7. februar, men natten til lørdag må parterne i første omgang efter 14 timers forhandlinger opgive at nå et endeligt resultat. Der er ikke tale om et sammenbrud, men snarere om en time-out. Således genoptages forhandlingerne efter planen mandag den 11. februar kl. 16.

30. januar 2008: Forhandlingerne mellem Finansforbundet og Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) er kørt efter planerne uden videre komplikationer. Mandag og tirsdag, den 28. og 29. januar, er der således blevet forhandlet og indgået aftaler om sundhedsforsikring, trivsel, uddannelse, tillidsrepræsentanternes vilkår samt barsel. Dermed er der lagt et godt grundlag for et forlig, men det afgørende slag skal slås den 7.-8. februar, hvor det handler om løn, pension og ferie.

17. januar 2008: På forsikringsområdet gennemføres den anden runde torsdag mellem Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening (DLF) og Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA). Ifølge DLF's hjemmeside er forhandlingerne foregået i en fordragelig og venlig tone med fokus på at få problemerne løst i stedet for at skabe konflikt, men man har heller ikke taget fat på det væsentlige spørgsmål om den økonomiske ramme.

15. januar 2008: Det første forhandlingsmøde i finanssektoren mellem FA og Finansforbundet bliver afholdt mandag den 14. januar, hvor parterne nærmere præsenterer deres krav for hinanden. Ifølge repræsentanterne fra FA og Finansforbundet har starten været positiv. Finansforbundets næstformand, Kent Petersen, udtaler således, at forhandlingerne er foregået i en god og konstruktiv tone, der tegner godt for det videre forløb. Både løn, feriepenge, pension, uddannelse og trivsel er på dagsordenen. Det første møde afsluttes med en beslutning om, at tre arbejdsgrupper skal forsøge at finde løsningsforslag vedrørende en række endnu ikke afklarede punkter, før parterne mødes igen den 28. og 29. januar. Efter planen skal forhandlingerne ikke allerede afgøres her. Det forventes at ske på de næste møder den 7. og 8. februar.

20. december 2007: De forberedende arbejdsgrupper på finansområdet afslutter deres arbejde. Der har været afholdt i alt 19 møder om tilsammen 150 overenskomster. En del af kravene er derigennem blevet ryddet af vejen, mens resten overføres til de egentlige forhandlinger, som starter med første møde den 14. januar. Efter to længere runder henholdsvis den 28.-29. januar og den 7.-8. februar vil parterne ifølge køreplanen nå frem til et forlig. Bliver det ikke tilfældet overføres forhandlingerne fra midten af februar til Forligsinstitutionen.

11. december 2007: Det første forhandlingsmøde på forsikringsområdet mellem FA og DFL afholdes. Hovedkravene præsenteres og forhandlingsstoffet opdeles. Under forløbet vil der sideløbende foregå forberedende drøftelser i tre arbejdsgrupper. Næste politiske forhandlingsmøde finder sted den 17. januar, mens tredje og fjerde møde er fastsat til den 30. januar og 21. februar. Er der ikke på dette tidspunkt nået et forlig direkte mellem parterne overgår forhandlingerne til Forligsinstitutionen.

27. og 28. november 2007: Forhandlingerne i finanssektoren bliver sparket i gang i slutningen af november med indgåelsen af en aftale mellem Finansforbundet og Finanssektorens Arbejdsgiverforening om konfliktfriholdelse ved OK 2008. Aftalen udlægges dramatisk i medierne, idet den indebærer, at almindelige banktransaktioner for danske kunder vil blive standset i tilfælde af en konflikt. Kunderne vil således hverken kunne bruge netbank, hæve penge i automater eller bruge hævekortet i forretninger.

Sådan har parternes hovedaftale imidlertid altid været formuleret. Det egentlige nye er, at der sker en vis lempelse af en eventuel konflikt som en konsekvens af, at der tages højde for it-udviklingen, således at drift og vedligeholdelse af it-funktioner og it-support friholdes. Hvis it-systemerne lukkes helt ned, kan der skabes komplikationer, der vil gøre det problematisk umiddelbart at få åbnet for systemerne igen, når konflikten slutter. Desuden tager den nye aftale højde for, at banksektoren er blevet internationaliseret. Derfor friholdes i et vist omfang udenlandske transaktioner.

I forbindelse med indgåelsen af aftalen fremhæver næstformand i Finansforbundet, Kent Petersen, i Politiken, at de ansatte i banksektoren – på baggrund af bankernes gode regnskabsresultater i de senere år – har forventninger om lønstigninger i samme omfang som i den private sektor under OK 2007, dvs. et niveau på 4-5 pct. i årlig stigning. Direktør for FA, Steen A. Rasmussen, udtrykker bekymring over forventningsniveauet og konstaterer, at parterne er forbavsende langt fra hinanden denne gang. Overenskomsterne i sektoren ligger i forvejen i top på det danske arbejdsmarked, og der er grænser for, hvor langt man kan løbe foran.

Kent Petersen ser arbejdsgivernes bekymring som et udtryk for den sædvanlige ”rituelle stammedans”, og han forventer, at parterne som vanligt i finanssektoren når frem til et fornuftigt forlig uden konflikt.

Jesper Due og Jørgen Steen Madsen er professorer og arbejdsmarkedsforskere ved forskningscenteret FAOS, Sociologisk Institut, Københavns Universitet.

FAOS
27.03.2008